

YouTube Destekli Müzik Dersi Platformu ve QR Kodlarıyla Erişim: Harmanlanmış Öğrenme Aktiviteleri

YouTube-Supported Music Lesson Platform and Access with QR Codes: Blended Learning Activities

Ali Korkut ULUDAĞ¹
Ozan GÜLÜM²

Atatürk Üniversitesi, Kazım
Karabekir Eğitim Fakültesi, Güzel
Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik
Eğitimi Anabilim Dalı, Erzurum,
Türkiye

ÖZ

Bu araştırma, eğitim müziği besteleme dersi için hazırlanmış teknoloji ve harmanlanmış öğrenme destekli öğrenme aktivitelerine yönelik öğretim elemanı ve öğrenci görüşlerini değerlendirmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu aktiviteler içerisinde Youtube ders videoları ve bu videolara ulaşımı sağlayan QR kodlarıyla desteklenmiş ders notları yer almaktadır. Tüm etkinlikler harmanlanmış öğrenme ilkeleriyle ilişkili olarak organize edilmiştir. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden eylem araştırması kullanılmıştır. Eylem araştırması prosedürü 2021-2022 öğretim yılı bahar döneminde eğitim müziği ve besteleme dersinde 4 haftalık süre içerisinde uygulanmıştır. Çalışma grubu Atatürk Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalında eğitim müziği besteleme dersini alan lisans dördüncü sınıf öğrencilerinden ($N=38$) oluşmaktadır. Araştırma verilerinin toplanması aşamasında öğretmen günlükleri ve yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Toplanan veriler içerik analizi tekniğiyle analiz edilmiştir. Araştırmanın geçerlik ve güvenilirliğini artırmak amacıyla iki kodlayıcı arasında uyuma oranı hesaplanmıştır. Araştırmada YouTube üzerinde hazırlanan ders etkinliklerinin ve bu etkinliklere ulaşımı sağlayan QR kodlu ders notlarının öğrencilerin performansını ve motivasyonlarını artırdığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Harmanlanmış öğrenme aktiviteleri, Covid-19, QR kodları, YouTube

ABSTRACT

This research was carried out to evaluate the views of teacher and students on technology and blended learning supported learning activities prepared for the educational music composition course. These activities include course videos on YouTube and course notes supported by QR codes that provide access to these videos. All activities have been organized concerning blended learning principles. Action research, one of the qualitative research designs, was used in the research. The action research procedure was applied in the spring semester of the 2021-2022 academic year in the educational music composition course within 4 weeks. The study group consisted of fourth-year undergraduate students ($N=38$) who take the educational music composition course at Atatürk University, Department of Music Education. Teacher diaries and semi-structured interview forms were used in the collection of research data. The collected data were analyzed by content analysis method. In order to increase the validity and reliability of the research, the agreement between the two coders was calculated. In order to increase the validity and reliability of the research, the agreement rate between the two encoders was calculated. In the research, it was concluded that the course activities prepared on YouTube and the QR-coded lecture notes that provide access to these activities increase the performance and motivation of the students.

Keywords: Blended learning activities, Covid-19, QR codes, YouTube

Geliş Tarihi/Received: 21.12.2022

Kabul Tarihi/Accepted: 21.02.2023

Yayın Tarihi/Publication Date: 24.03.2023

Sorumlu Yazar/Corresponding Author:

Ozan GÜLÜM

E-mail: ozan.gulum@atauni.edu.tr

Cite this article as: Uludağ, A. K., & Gülüm, O. (2023). YouTube-Supported music lesson platform and access with QR codes: Blended learning activities. *Art Vision*, 29(50), 84-91.

Content of this journal is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

Giriş

Harmanlanmış öğrenme ile geleneksel ve teknoloji içerikli öğretim yaklaşımlarının bir arada kullanılması yoluyla her iki öğretim yaklaşımının faydalarını bir arada sunmak amaçlanmaktadır. Fakat geçmişteki araştırmalar, geleneksel ve teknoloji içerikli öğretim içerisinde harmanlanmış öğrenmeye yer verilmesinin öğrencilerdeki öğrenme deneyimlerini nasıl etkileyeceğinin tam olarak anlaşılmadığını

göstermiştir (Singh & Reed, 2001). Günümüzde ise harmanlanmış öğrenme ortamlarının artan önemine rağmen, yapılan araştırmaların performans etkileri konusunda tutarsız sonuçlar verdiği görülmektedir (Müller & Wulf, 2022). Bu da harmanlanmış öğrenme konusunda daha fazla çalışma yapılması gerektiğini gündeme getirmektedir.

Harmanlanmış öğrenme eş zamanlı ve eş zamansız öğretim stratejilerinin avantajlarını bir araya getirdiği için pratik bir yöntem olarak kabul edilir (Lapitan ve ark., 2021). Harmanlanmış öğrenme etkinliklerinin planlı bir şekilde uygulanabilmesi için öğrenen ihtiyaçlarına uygun bir prosedürün geliştirilmesi gerekmektedir (de Brito Lima ve ark., 2021). Bu noktada, harmanlanmış öğrenme etkinliklerinin sistematik bir yapıya dönüşmesine yönelik çevrimiçi öğretim faaliyetlerini kapsayan ve öğrenme hedefine yönelik uygun bir teknoloji ortamının sağlanması gerekmektedir (Rasheed ve ark., 2020). Çünkü harmanlanmış öğrenmenin temelini yüz yüze ve teknoloji tabanlı öğretimin birleşimi oluşturmaktadır (Porter ve ark., 2014). Teknoloji tabanlı öğretimin bir yolu olarak YouTube ve sanat eğitiminin bir kolu olarak müzik eğitimi hakkında yayınlanmış araştırmalar şu an az olsa bile müzik kavramlarının öğretiminde öğrenciler için tutarlı bir yaklaşım sağlanmasına yardımcı olabileceği düşünülmektedir (Whitaker & Yarbrough, 2014). Çünkü YouTube hem formal hem de informal müzik eğitimi doğrudan ve güçlü bir şekilde etkileyen bir platformdur (Açıksöz & Güdek, 2018). Waldron'un (2009) belirttiği gibi YouTube ve benzeri video paylaşım siteleri, öğrencilerin müziği deneyimlemesine, yaratıcı müzikal fikirler ortaya koymasına ve müziği öğrenmelerine olanak tanımaktadır. Müzik eğitimi ve YouTube üzerine yapılan çalışmaların olumlu etkisi görülse de bu araştırmada harmanlanmış öğrenmenin teknoloji basamağı olan YouTube video paylaşım platformu üzerinde etkili ve nitelikli müzik eğitimi içerikli videoların hazırlanması için göz önüne alınması gereken bazı faktörler vardır. İlk olarak öğrencilerin kendi hızlarında öğrenim görmelerine ve ilerlemelerine olanak sağlaması amacıyla önceden kaydedilmiş ders videoları YouTube üzerinde yayınlanmalıdır (Lapitan ve ark., 2021). Öğretim amaçlı YouTube videolarının yaklaşık olarak 7-12 dakika arasında hazırlanması önerilmektedir (Ng, 2022, s. 52). Zira bu süreç aralığında hazırlanan videoların öğrencilerin ilerlemesini kolaylaştıracağı (Vaizman, 2022) düşünülmektedir.

Araştırmada harmanlanmış öğrenmenin teknoloji basamağını temsil eden öğretim araçlarından ikincisi ise Quick Response (QR) kodlarıdır. QR kodları; bir metin okumak, bir web sitesine erişmek veya bir numaraya mesaj atmak gibi işlemleri mobil cihaz (kamerallı telefon) ve dizüstü bilgisayar gibi cihazlara okutulması yoluyla tamamlanmasına olanak tanıyan iki boyutlu bir barkod sistemidir (Ramsden, 2008, s. 2). QR kod teknolojisinin günlük yaşamın bir parçası haline geldiği görülmektedir. QR kodları mobil öğrenme ve harmanlanmış öğrenme ekseninde eğitimin bir parçası olarak düşünülmektedir (Law & So, 2010). Eğitime dahil edilmesi neticesinde QR kodların olumlu katkıları önceki araştırmaların da sonuçlarında yer almıştır (Abdul Rabu ve ark., 2019; Goyal ve ark., 2016).

Araştırmanın Amacı

Bu araştırma, uzaktan eğitim COVID-19 pandemi süreci sonrası yüz yüze eğitim şekline geçiş döneminin başlangıç aşamasında eğitim müziği besteleme dersinde yürütülen deneysel içerikli bir araştırmanın bulgularına ve önerilerine dayandırılarak tasarlanmıştır. Bu araştırmada, eğitim müziği besteleme dersi için modern eğitim yaklaşımları ve teknoloji kombinasyonuyla

hazırlanan eylem planının hem öğretim elemanı hem de öğrenciler üzerindeki deneyimlerinin sınanması amaçlanmıştır. Bu doğrultuda aşağıdaki araştırma sorularına cevap aranmıştır.

1. Çalışma grubu öğrencileri, YouTube üzerinde hazırlanan eğitim müziği besteleme dersi öğretim videolarını izlemeleri sonucu olumlu ve olumsuz yönde ne gibi öğrenme deneyimlerine ulaşmışlardır?
2. Çalışma grubu öğrencileri, harmanlanmış öğrenme etkinliklerinin gerçekleştirilmesi sonucunda olumlu ve olumsuz yönde ne gibi öğrenme deneyimlerine ulaşmışlardır?
3. Çalışma grubu öğrencileri, QR kodlarını kullanmaları sonucu olumlu ve olumsuz yönde ne gibi öğrenme deneyimlerine ulaşmışlardır?
4. Öğretim elemanı, eylem araştırması prosedürü sonucu olumlu ve olumsuz yönde ne tür öğretim deneyimlerine ulaşmıştır?

Yöntem

Araştırma Modeli

Mevcut araştırmada, nitel bir araştırma yaklaşımı olan eylem araştırması deseni kullanılmıştır. Eylem araştırması türlerinde ise uygulama odaklı yaklaşım benimsenmiştir. Bu tür eylem araştırması, araştırma ve uygulamayı süreç odaklı bir yolla bir araya getirir (Yıldırım & Şimşek, 2016).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalında eğitim müziği besteleme dersini alan lisans 4'üncü sınıf öğrencileri ($n = 38$) oluşturmaktadır. Öğrencilere araştırma öncesinde katılımcı onam formu dağıtılmış ve gönüllülük esasına uygun olarak çalışmaya katılmaya gönüllü olan öğrencilerle çalışma gerçekleştirilmiştir. Bu araştırma için Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Birim Etik Kurulundan 15.04.2021 tarihli ve E-56785782-05.02.04-2100108125 sayılı belgeyle bildirilen etik kurulu izni alınmıştır.

Eylem Planı

Eylem planının hazırlanma aşamasına geçilmeden önce ilgili literatür incelenmiştir. Araştırmacılar pandemi süreci sonrası değişkenlik gösteren öğrenme ortamlarını, öğretim stratejilerini, öğrencilerin öğrenim durumlarını ve eğitim müziği besteleme dersinin ilk 2 haftasında ortaya çıkan sorunları değerlendirmişlerdir. Bu sorunlar içerisinde; öğrencilerin motivasyonlarındaki düşüş, odaklanma problemleri, öğrenme kaygıları ve yüz yüze eğitime ilişkin adaptasyon eksiklikleri ön plana çıkmıştır. Akyol ve Sural'a göre (2020) eylem planlanmadan önce ortaya konulan problemlerin düzeltilmesi ve iyileştirilmesi için bir eylem planının oluşturulması ve uygulanması gerekmektedir. Araştırmacılar bu sorunlar karşısında yenilikçi öğretim modelleriyle desteklenmiş uygulamaya dönük bir eylem araştırması prosedürü organize etmeye karar vermişlerdir (Görsel 1).

Veri Toplama Araçları

Eğitim müziği besteleme dersi sonrası çalışma grubu öğrencilerinin öğrenme deneyimlerini belirlemek amacıyla araştırmacılar tarafından geliştirilmiş olan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Uygulama sonrasında çalışma grubu öğrencileriyle yapılan görüşme sürecinde kullanılmak üzere toplam 4 soru hazırlanmıştır. Bu sorular alanında uzman olan iki öğretim üyesine sunulmuştur. Uzmanlar sorulara yönelik herhangi bir değişiklik yapmamışlardır. Fakat her bir soru için alternatif sorular

Görsel 1.

Eylem Araştırması Döngüsü (Pallangyo, 2012)

(sondalar) hazırlanmasını tavsiye etmişlerdir. Araştırmacılar bu öneriler doğrultusunda her bir görüşme sorusu için alternatif sorular (sondalar) geliştirmişlerdir. Yarı yapılandırılmış görüşmeler eş zamanlı olarak araştırmacılar tarafından öğretim elemanı odalarında gerçekleştirilmiştir. Her bir görüşme yaklaşık olarak 15–20 dakika sürmüştür. Görüşmeler öğrencilerin izinleri alındıktan sonra mobil cihazı ile ses kaydına alınmıştır. Her bir görüşmenin ses kayıtları dinlendikten sonra MS Word dosyası haline dönüştürülmüştür. Veri toplama aracı olarak ayrıca, eylem araştırma sürecinin her aşamasından sonra öğretim elemanı günlük tutmuştur. Öğretim elemanı bu günlüklerinde eylem araştırması prosedürü sürecinde kullandığı ders aktivitelerine yönelik öğretim deneyimlerini yansıtmıştır.

Verilerin Analizi

Mevcut araştırmada elde edilen veriler üzerinde içerik analizi yapılmıştır. İçerik analizi, araştırmanın özüne ilişkin kalıpları, temaları, önyargıları ve anlamları belirlemek hedefiyle verilerin dikkatli, detaylı ve sistematik olarak incelenmesi ve yorumlanmasıdır (Baltacı, 2019, s. 377). Veri analizi sürecinde ilk olarak öğrenci görüşmelerinden ve öğretim elemanı günlüklerinden elde edilen MS Word dosyalarının kontrolleri sağlanmıştır. Görüşmelerin ve öğretim günlüklerinin orijinal yapılarına asla müdahale edilmiş, sadece görüşme formlarıyla ilişkili MS Word dosyaları üzerinde birkaç anlatım bozukluğu giderilmiştir.

Geçerlik ve Güvenirlik

Yarı yapılandırılmış görüşme formu ve öğretmen günlükleriyle elde edilen verilerin güvenilirliğini artırmak amacıyla bir kod çizelgesi tasarlanmıştır. Öncelikle MS Word dosyalarına aktarılan verilerin içeriği incelenmiştir. Bu süreçte ortaya birbiriyle tutarlı ve ilişkili kodların çıkması için bir ön çalışma yapılmıştır (Tablo 1).

Ardından iki uzmanın değerlendirmeleri (kodlayıcılar) arasındaki uzlaşma puanları hesaplanmıştır. Miles ve Huberman (1994) uyum oranı formülüne göre (Güvenirlik = Görüş Birliği / Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı) uyum oranının %70 üzerinde bir değere sahip olması verilerin analizin güvenilir olduğuna işaret etmektedir. 2 farklı uzman tarafından yapılan kodlamalar arasındaki tutarlık toplamda %90 olarak belirlenmiştir.

Eylem Araştırması Prosedürü

Eylem araştırması prosedürü, COVID-19 pandemi süreci sonrası yüz yüze eğitim şekline geçiş döneminin başlangıç aşamasında yürütülmüştür. Yüz yüze yapılan uygulamalarda genel olarak bir tartışma ortamı oluşturulmuştur. Öğretmen bu tartışmalar içerisinde genel olarak moderatör rolünde görev almıştır. Yüz yüze derslerde yapılan diğer bir uygulama ise soru-cevap yöntemi olmuştur. Öğrenciler eylem araştırması prosedürünün her aşamasında anlamadıkları konularla ilgili sorular hazırlamışlardır. Bu sorular aynı zamanda tartışma yöntemine yön vermiştir.

Tablo 1.

Kod Çizelgesi

Kod	Etkileşim
Kod Tanımı	Çalışma grubu öğrencilerinin eylem araştırması prosedürü sürecinde etkileşimlerinin artıp artmadığı (Öğretmenleriyle veya kendi aralarında)
Tam Tanımı	Çalışma grubu öğrencilerinin birbirleriyle veya öğretim elemanı ile verimli bir şekilde etkileşime geçmeleri
Örnek Alıntılar	"Eylem araştırması prosedüründe kullanılan aktiviteler, eğitim müziği besteleme dersinde ki etkileşimimi artırdı"
Kullanımı Zamanı	Çalışma grubu öğrencileri gerçekten etkileşim kelimesinden ya da bir eş anlamlısından bahsettiğinde
Kullanılması Gereken Zaman	Çalışma grubu öğrencilerinin doğru ve etkili iletişim hakkında konuşmalarının makul bir şekilde yorumlanmadığı zaman

Öğretmen gerekli gördüğü yerlerde bazı soruları kendi cevaplamıştır. Öğretmen bazı sorulara müdahale etmemiş öğrencilerin bu soruları kendi aralarında tartışarak cevaplamalarını tercih etmiştir.

1. Aşama

Öğretmen ilk olarak prosedür sürecinde kullanmak üzere ders videoları hazırlamıştır. Bu videoların konusu ezgi bilgisi ve ezgi ve söz uyumu (prozodi) konularını kapsamıştır. Öğretmen aynı zamanda bu konularla ilgili ders notları hazırlamış ve konu açıklamalarının üzerine QR kodları yerleştirmiştir. Öğrenciler bu kodları okutarak konu açıklamalarıyla ilgili videolara anında ulaşmışlardır. Bu aşamadaki çalışmalar, iki kademeli ve farklı günlerde olmak üzere çevrimiçi ve yüz yüze eğitim şeklinde yürütülmüştür. Çevrimiçi dersler üniversite canlı ders platformunda, yüz yüze dersler ise sınıfta yapılmıştır. Bu aşamada 40 dakika yüz yüze ve 40 dakika çevrim içi ders yapılmıştır.

2. Aşama

İkinci aşamada ilk hafta izlenen prosedür takip edilmiştir. Öğrenciler bu aşamada ezgi yazma çalışması yapmışlardır. Öğrenciler haftanın ilk 3 günü konularla ilgili videolar izlemişlerdir. Dördüncü gün çevrimiçi derse katılmışlardır. Altıncı gün ise yüz yüze derse katılmışlardır. Öğrenciler bu videolarda ilk olarak motif konusunu öğrenmişlerdir. Devamında ise ezgi yazmayla ilgili çeşitli stratejileri gösteren iki farklı video izlemişlerdir.

3. Aşama

Üçüncü aşamada bir önceki aşamalarda izlenen prosedürler takip edilmiştir. Canlı ve online dersler aynı program içerisinde yapılmıştır. Bu aşamada bir ezgi üzerinde tonal ve modern armoni akor çalışması yapılmıştır. Öğrenciler haftanın ilk üç günü konularla ilgili videolar izlemişlerdir. Dördüncü gün çevrimiçi derse katılmışlardır. Altıncı gün ise yüz yüze derse katılmışlardır.

4. Aşama

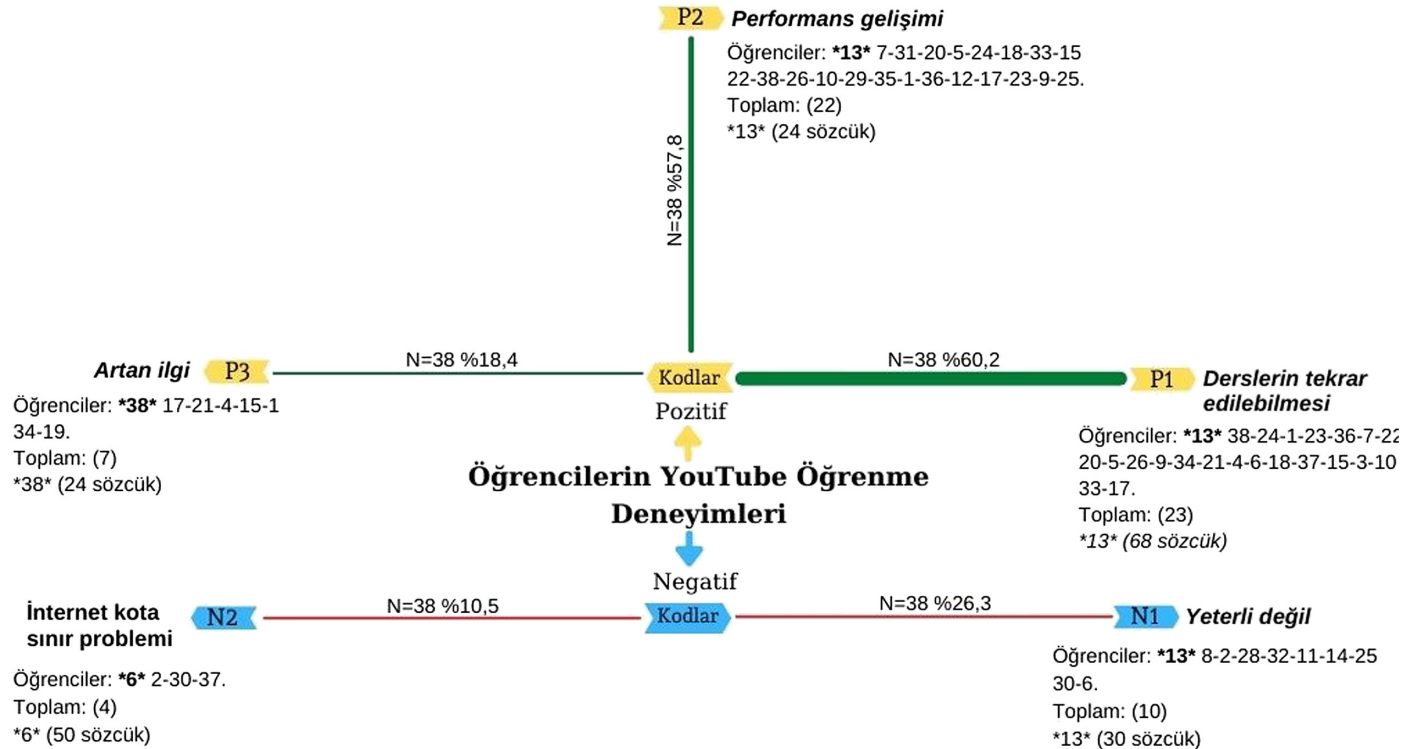
Dersler online ve yüz yüze olarak bir önceki aşamalarda olduğu gibi yapılmıştır. Bu aşamada öğrenciler hem ezgi hem de şarkı sözü yazma çalışması yapmışlardır. Bununla birlikte oluşturdukları eser için piyano eşliği yazmışlardır. Öğrenciler bu konularla ilgili dört farklı videoyu takip ederek derse hazırlanmışlardır.

Bulgular

Öğrencilerin YouTube Öğrenme Deneyimleri

Öğrenciler YouTube video paylaşım platformuna ilişkin öğrenme deneyimleri (Görsel 2) içerisinde yoğun olarak olumlu yönde görüş belirtmişlerdir. Öğrenciler geçmişteki araştırmaların bulgularıyla benzer bir şekilde (Jill ve ark., 2019; Trabelsi ve ark., 2022) kodlama sıklığı bakımından ilk iki sırada olumlu yönde *derslerin tekrar edilebilmesi* (P1) ve *performans gelişimi* (P2) kodlarına yönelmişlerdir. Öğrenci sayı dağılımlarının bu iki kod arasında oldukça birbirine yakın olduğu görülmektedir (P1-toplam: 23 ve P2-toplam: 22) Öğrenciler ders videolarını istedikleri zaman tekrar edebilme olanağına sahip oldukları için performanslarında buna bağlı olarak artış meydana gelmiştir. Bu sonuçlarla ilişkili olduğu düşünülen diğer bir sonuç ise öğrencilerin pozitif yönlü *artan ilgi* (P3) koduna yönelmiş olmalarıdır. Benzer bir bulgu Rahmaturrizki ve Sukmayadi'nin (2021) araştırmalarında ortaya çıkmış, YouTube'un kültürel sanatlar derslerine entegrasyonunun öğrencilerin ilgisini artırdığı görülmüştür. 13 numaralı öğrencinin pozitif yönlü *derslerin tekrar edilebilmesi* (P1) ve *performans gelişimi* (P2) kodlarının yanı sıra negatif yönlü *yeterli değil* (N1) koduna da yöneldiği görülmektedir.

13 numaralı öğrencinin yoğun bir şekilde olumlu yönde görüş belirtirken *yeterli değil* koduna yönelmesi, onun objektif bir tutum sergilediğini işaret etmektedir. P1 kodu üzerinde en fazla görüş dağılımına sahip olan "13" numaralı öğrencinin açıklamaları aşağıda verilmiştir.

Görsel 2.

Öğrencilerin YouTube Öğrenme Deneyimleri İçin İlişki Haritası

YouTube ders destek platformu sayesinde dersleri istediğim zaman tekrar etme şansım oldu. Ders tekrarı yaparken konuları daha iyi anladım. Benim için beste yapmak zor bir ders. YouTube derslerini tekrarlayabildiğim için dersin eskisi kadar zor olmadığını düşünüyorum. Dersleri izlerken videoların çok uzun olmadığını hemen fark ettim. YouTube platformunun bu olumlu özellikleri performansımı artırdı. Önceki derslerde performansım daha düşüktü. Şimdi performansım daha iyi. Ancak bu tür teknoloji temelli öğretim yöntemleri yüz yüze derslerle desteklenmelidir. Bazen YouTube videolarının tek başına yetersiz kaldığını hissettim. Harmanlanmış öğrenme bu beklenti için çok ideal bir yaklaşımdır (P1, P2 ve N1).

Öğrencilerin Harmanlanmış Öğrenme Deneyimleri

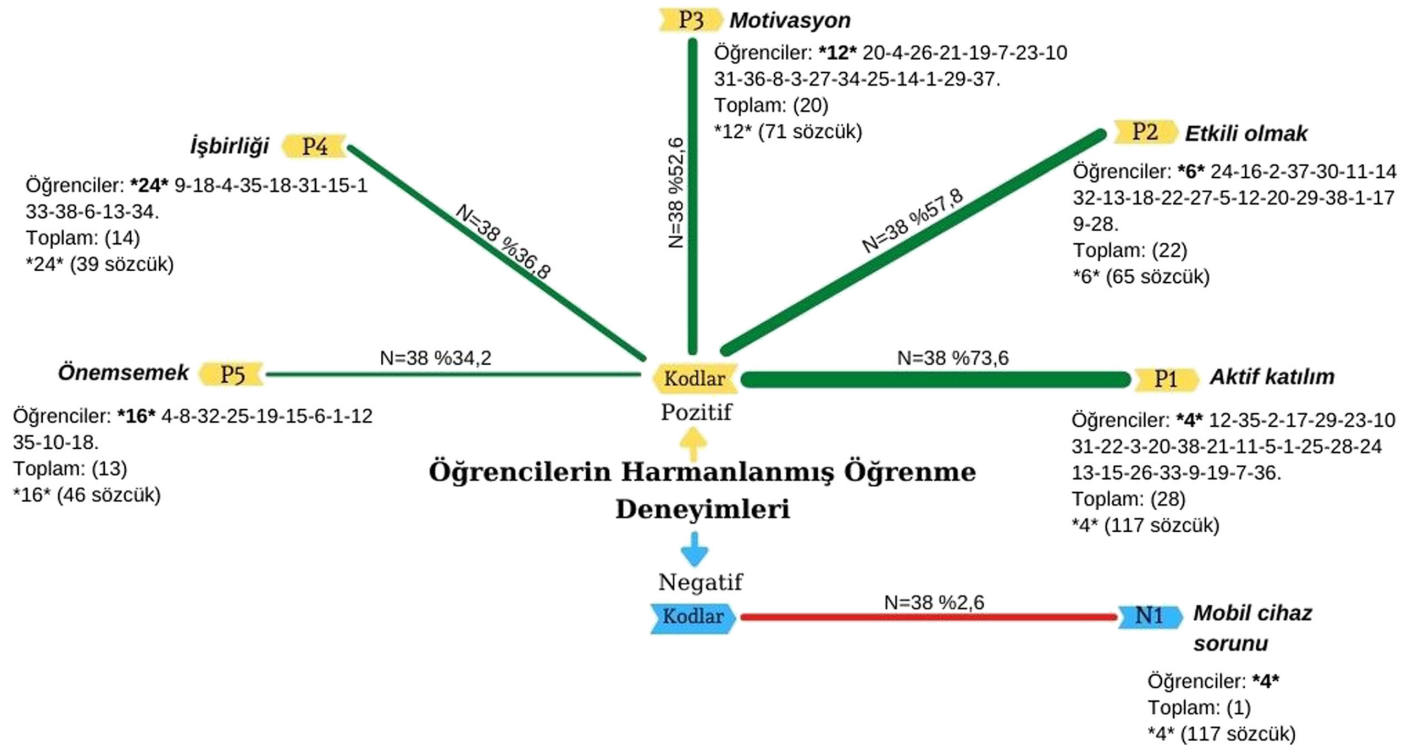
Öğrencilerin harmanlanmış öğrenme deneyimleri (Görsel 3) teması altında çoğunlukla pozitif yönlü kodlara yöneldiklerini göstermektedir (P1, P2, P3, P4 ve P5). Öğrenciler yoğun olarak harmanlanmış öğrenme aktivitelerinin yüz yüze eğitim kadar etkili olduğunu belirtmişlerdir. Bu sonuçlar, Ünsal'ın (2012) araştırma bulguları ile tutarlılık göstermiştir. Çünkü harmanlanmış öğrenme yaklaşımı, öğrencilerin konuya karşı ilgi duymalarını ve temel bilgilere ulaşmalarını sağlayan etkili bir stratejidir (Stockwell ve ark., 2015). Öğrenciler ayrıca, harmanlanmış öğrenmeye karşı ilgi duyduklarını da belirtmişlerdir. Öğrencilerin modern öğretim yöntemlerinin işaret ettiği aktif katılım, motivasyon ve iş birliği kodlarına yöneldikleri görülmektedir. Daha güçlü öğrenme motivasyonuna sahip olan öğrenciler, harmanlanmış öğrenme aktiviteleri içerisinde yer alan ders görevlerine ve grup çalışmalarına aktif olarak katılma eğilimindedirler (Law ve ark., 2019). Öğrenci kod yönelimleri incelendiği zaman P1 aktif katılım kodunda en yüksek dağılıma sahip olan 4 numaralı öğrencinin tüm kodlara yönelerek görüş belirttiği göze çarpmaktadır. Negatif yönlü bir kod olan mobil cihaz sorunu koduna sadece 4 numaralı

öğrenci yönelmiştir. Ortaya çıkan bu olumsuzluğun harmanlanmış öğrenmenin içeriğiyle ilgili olmadığı anlaşılmaktadır. Öğrenci kısa süreli bir problem yaşamış ve anlık müdahaleyle birlikte bu problem ortadan kaldırmıştır. 4 numaralı öğrencinin görüşü aşağıda verilmiştir.

Harmanlanmış öğrenme motivasyonumu büyük ölçüde artırdı. Harmanlanmış öğrenmenin müzik derslerine katkı sağlayan çok etkili bir yaklaşım olduğuna inanıyorum. Uygulamaların bazı alanında arkadaşlarımızla ekip olarak çalıştık. Ekip olarak yaptığımız bu çalışmalar motivasyonumu daha da artırdı. Hatta birçok arkadaşımın motivasyonunun arttığını düşünüyorum. Kısa bir süreliğine mobil cihazımda sorun yaşadım. Bu sorun çalışmamı çok fazla etkilemedi. Öğretmenimizin yardımıyla mobil cihazımdaki teknik sorun giderildi. Ders süresince gerçekleştirilen etkinliklere aktif olarak katıldık. Bu uygulamalar benim için etkili ve faydalı bir deneyim sağladı.

Öğrencilerin QR Kodları ile Öğrenme Deneyimleri

Öğrenciler önceki araştırmalarda olduğu gibi (Durak ve ark., 2016) QR kodlarının eğitim aktiviteleri içerisinde kullanılmasının faydalı olduğunu belirtmişlerdir. Göze çarpan diğer önemli bir kod ise QR kodlarının Gogova ve Koceska'nın (2014) bulgularıyla tutarlı olarak öğrencilerin motivasyon düzeylerini artırmış olmasıdır. Bu iki bulgu ilişkilendirildiği zaman öğrencilerin QR kodlarıyla düzenlenen ders etkinliklerini faydalı bulmaları sonucu motivasyonlarının artmasında kaçınılmaz olmuştur. Öğrenciler ayrıca QR kodlarının öğrenme hızlarını artırdığına dikkat çekmişlerdir. Öğrencilerin QR kodu ile öğrenme deneyimleri içerisinde negatif yönlü herhangi bir bulguya rastlanmamıştır. Öğrenciler aynı zamanda pozitif yönlü kodlar arasında birbirine yakın seviyelerde dağılım göstermişlerdir. Pozitif yönlü kodlara yönelmeyen hiçbir öğrenci bulunmamaktadır (Görsel 4).

Görsel 3.
Öğrencilerin Harmanlanmış Öğrenme Deneyimleri İçin İlişki Haritası

P1 ve P3 kodları arasında en yüksek dağılıma sahip olan 12 numaralı öğrencinin görüşleri aşağıda verilmiştir.

QR kodlarla düzenlenen ders notları çok faydalı oldu. Videolara erişimde QR kodların faydasını gördüm. Ayrıca konuları hızlı bir şekilde öğrenmeme, ders videolarına daha hızlı ve pratik bir şekilde ulaşabilmeme katkı sundu. Bu tür yöntemleri tüm derslerimde kullanmayı çok isterim. QR kodları motivasyonumu çok artırdı (P1, P2 ve P3).

Öğretim Elemanının Öğretim Deneyimleri

Öğretim elemanı YouTube üzerinde kullandığı eğitici videoların kendisine oldukça yardımcı olduğunu belirtmiştir. Özellikle de YouTube platformunun materyal oluşturma ve bu materyalleri öğrencilerle paylaşma noktasında kendisi için önemli avantajlar sağladığına dikkat çekmiştir. Rahmaturrizki ve Sukmayadi (2021) ortaya çıkan bu sonuçlarla tutarlı olarak, Youtube üzerinde hazırlanan müzik eğitimi içerikli videoların öğretmenlerin okulda materyal sağlamasına yardımcı olduğunu ve görsel-işitsel bir öğrenme ortamı olarak etkili bir şekilde kullanılabileceğini belirtmişlerdir. Öğretmen ayrıca harmanlanmış öğrenme yaklaşımlarına atıfta bulunarak öğrencileriyle etkileşiminin arttığına da dikkat çekmiştir. Çünkü harmanlanmış öğrenme yaklaşımının faydaları içerisinde zaman ve maliyet açısından uygun olduğu özelliği yer almaktadır (Ünsal, 2012). Öğretim elemanı negatif yönde ise okullardaki teknolojik altyapı yetersizlikleri ve öğrencilerin mobil cihaz yetersizlikleri kodlarına yönelmiştir (Görsel 5).

Öğretim elemanının kullandığı tüm yenilikçi yöntemlere ait görüşleri aşağıda sunulmuştur.

YouTube ders destek platformu ve diğer teknoloji tabanlı yaklaşımlar benim için çok faydalı oldu. Hatta öğrenciler için faydalı olduğunu gözlemledim. Bazı öğrenci geri bildirimleri, YouTube ders etkinliklerinin yararlı olduğunu kanıtladı. YouTube ders platformuna aktardığım ders videolarını istediğim zaman kontrol etme fırsatım oldu. Öğrencilerin bu videoları tekrar etmesi ve keyifle izlemesi beni çok mutlu etti. Diğer derslerimde YouTube öğretici videolarını paylaşmaya devam edeceğim (P1-YouTube).

Uygulama sürecinde QR kodlar ile düzenlediğim ders notlarının öğrencilerin aktif katılımını desteklediğini düşünüyorum. QR kodların aktif katılımı bu kadar artıracaklarını düşünmemiştim (P2-QR kodları). QR kodların da hem benim hem de öğrencilerimin motivasyonunu arttırdığına inanıyorum (P4-QR kodları).

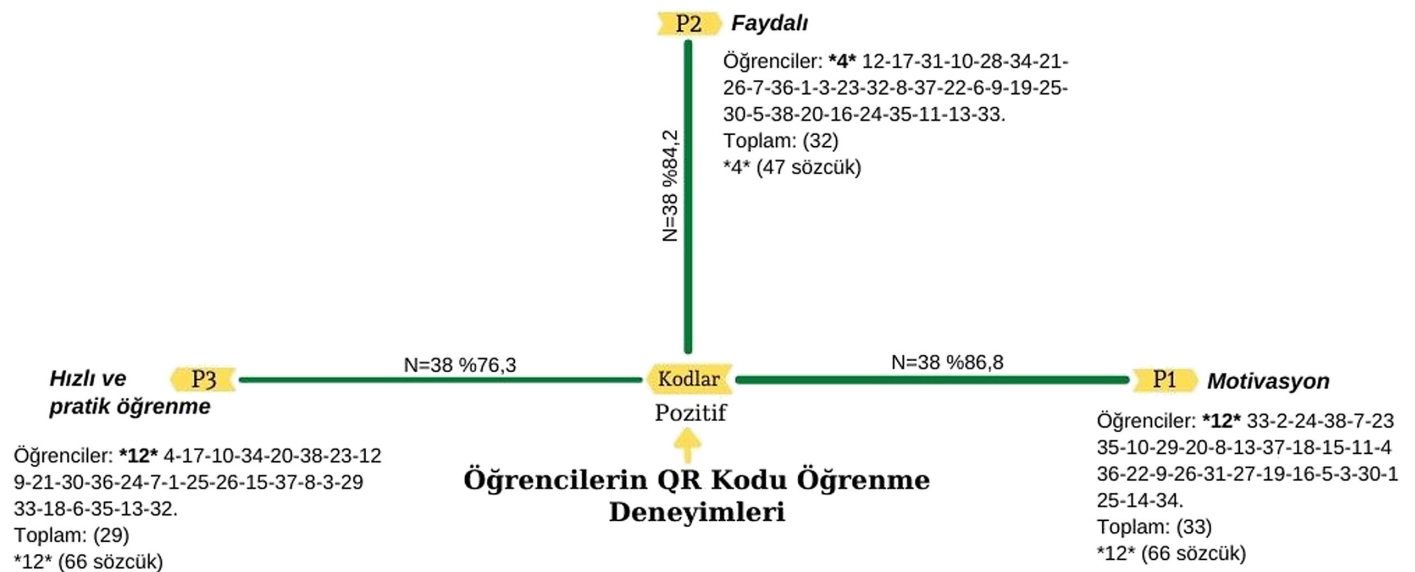
Harmanlanmış öğrenme yaklaşımı öğrencilerimle iletişimimi artırdı. Önceki öğretim yöntemlerim ile harmanlanmış öğrenme yaklaşımları arasında belirgin bir fark var (P3-harmanlanmış öğrenme).

Harmanlanmış öğrenme yaklaşımları bence maliyet açısından çok avantajlı (P5-QR kodları ve harmanlanmış öğrenme).

Okuldaki internet altyapı yetersizlikleri hem beni hem de öğrencilerimi olumsuz etkiledi. Zaman zaman bu tür sorunlarla karşılaştık. Okulun internet erişimi çok yavaş. İnternet altyapısının kontrol edilmesi ve onarılması gerekiyor. İnternet erişimi özellikle sınıflarda çok yavaş. Ayrıca iki öğrencimin mobil cihazının teknolojik olarak yetersiz olduğunu gördüm. Bu onları olumsuz etkiledi. Gelecekte bu tür işler için daha dikkatli ve hazırlıklı olacağım. Yaşadığımız olumsuzluklar benim için güzel bir deneyim oldu (N1 ve N2).

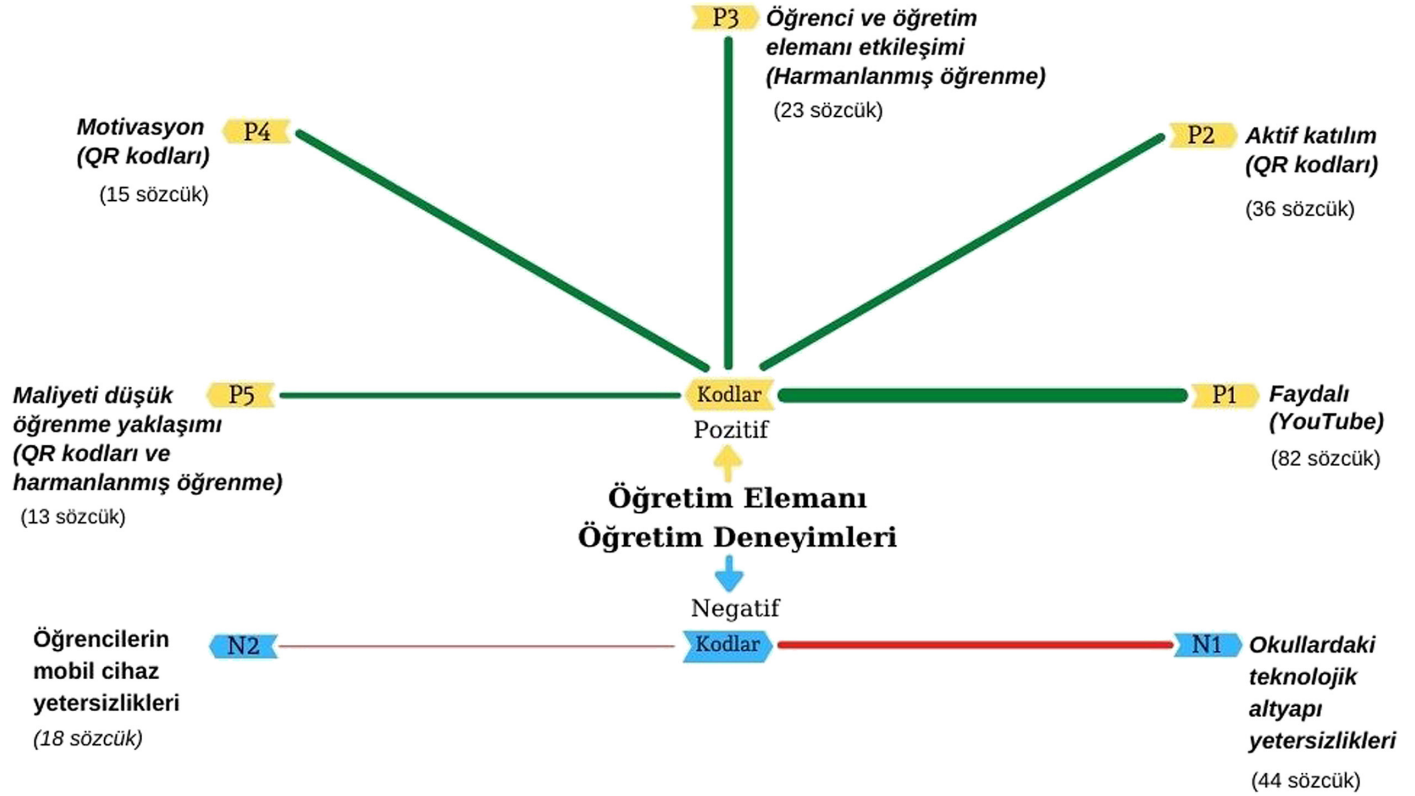
Tartışma

Çevrimiçi öğrenmenin popüler hale gelmesiyle birlikte bu yöndeki araştırmaların hızla artması, öğretmenler tarafından oluşturulan YouTube videoları da dahil olmak üzere teknoloji kullanımının daha kapsamlı bir şekilde keşfedilmesini gündeme taşımıştır (Jill ve ark., 2019). Mevcut araştırma gündemde ki bu gereksinimden güç alarak YouTube'un bir öğretim aracı olarak kullanılmasını sağlamıştır. Buna bağlı olarak YouTube üzerinde hazırlanan müzik dersi etkinliklerinin öğrencilerin performansını artırdığı görülmüştür. Bu sonuçla tutarlı olarak Güzel ve ark. (2020) YouTube üzerinde tasarladıkları keman eğitimi aktiviteleri ile gün içerisinde 5-30 dakika arası keman çalışan öğrencilerin başarısının, her gün keman çalışmayan ve her gün keman videosu izlemeyen öğrencilerden daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Bu

Görsel 4.

Öğrencilerin QR Kodu Öğrenme Deneyimleri için İlişki Haritası

Görsel 5.

Öğretim Elemanı Öğretim Deneyimleri İçin İlişki Haritası.

sonuca karşılık bazı öğrencilerin YouTube üzerinde hazırlanan eğitim içerikli videoların yetersiz kalabileceğine yönelik görüş belirttikleri görülmektedir. Güzel ve ark. (2020, s. 41) araştırmalarındaki öğrenci görüşlerine dayanarak YouTube destekli video derslerinin yeterli olmayacağını ve bireysel dersler ile desteklenmesi gerektiğini belirtmişlerdir (s. 41).

Hem öğrenci hem de öğrenci görüşleri içerisinde sıklıkla pozitif yönlü motivasyon kavramına rastlanmıştır. Hazırlanan ders etkinlikleri, öğrencilerin ve öğretmenin motivasyonunu artırmış olsa bile araştırmacıların bu olumlu gelişme karşısında her türlü olasılığa karşı hazırlıklı olmaları gerekebilir. Çünkü Clark ve Salomon (1986) öğrenci motivasyonunun değişken olduğuna dikkat çekmektedir.

Sınırlılıklar ve Gelecekteki Çalışmalar İçin Öneriler

Bu araştırmanın ilk sınırlılığı, Youtube platformunun kullanımı öncesinde eğitimde fırsat eşitliğinin yeterince dikkate alınmamasıdır. Çünkü bazı öğrenciler prosedür sürecinde bazı ekonomik sorunlar ile karşı karşıya kalmışlardır. Açıksöz ve Güdek'in (2018) önerdiği gibi müzik eğitiminde YouTube etkisinin ekonomik, sosyal ve psikolojik etkilerinin neler olduğu mutlaka bu yönde hazırlanacak araştırmalar içerisinde ele alınmalıdır. Buna bağlı olarak, YouTube'u müzik öğretimi ve öğrenimi için kullanmayla ilgili felsefi sorunlar, bu platformu sınıf içinde ve dışında kullanmanın olumlu ve olumsuz yönlerini sistematik olarak ele alınmalıdır (Whitaker & Yarbrough, 2014). Müzik eğitiminde çeşitli sorunları ele alarak çözüm sunmayı amaçlayan YouTube destekli gelecekteki çalışmalar çok sayıda değerli bilgiler ortaya koymalıdır.

Cayari'ye (2018, s. 373) göre YouTube, müzik eğitimi sürecinde eğitimcilerin öğrencileriyle iş birliği yapmasını sağlayan keyifli bir

platformdur (s. 373). Buna rağmen mevcut araştırma içerisinde öğrencilerin ve öğretmenin modern pedagojilerin işaret ettiği iş birliği koduna yönelmemiş olmaları ikinci ve önemli bir sınırlılık olarak göze çarpmaktadır.

Etik Kurul Onayı: Bu çalışma için etik komite onayı Atatürk Üniversitesi'nden (Tarih: 15 Nisan 2021, Sayı: E-56785782-05.02.04-2100108125) alınmıştır.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Yazar Katkıları: Fikir – A.K.U., O.G.; Tasarım – A.K.U., O.G.; Denetim – A.K.U., O.G.; Kaynaklar – A.K.U., O.G.; Malzemeler – A.K.U.; Veri Toplama ve/veya İşleme – A.K.U., O.G.; Analiz ve/veya Yorum – A.K.U., O.G.; Literatür Taraması – O.G.; Yazıyı Yazan – A.K.U., O.G.; Eleştirel İnceleme – A.K.U., O.G.

Çıkar Çatışması: Yazarlar çıkar çatışması bildirmemişlerdir.

Finansal Destek: Yazarlar bu çalışma için finansal destek almadıklarını beyan etmişlerdir.

Ethics Committee Approval: Ethics committee approval was received for this study from the ethics committee of Atatürk University (Date: April 15, 2021, Number: E-56785782-05.02.04-2100108125).

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Author Contributions: Concept – A.K.U., O.G.; Design – A.K.U., O.G.; Supervision – A.K.U., O.G.; Resources – A.K.U., O.G.; Materials – A.K.U.; Data Collection and/or Processing – A.K.U., O.G.; Analysis and/or Interpretation – A.K.U., O.G.; Literature Search – O.G.; Writing Manuscript – A.K.U., O.G.; Critical Review – A.K.U., O.G.

Declaration of Interests: The authors declare that they have no competing interest.

Funding: The authors declared that this study has received no financial support.

Kaynaklar

- Abdul Rabu, S. N., Hussin, H., & Bervell, B. (2019). QR code utilization in a large classroom: Higher education students' initial perceptions. *Education and Information Technologies*, 24(1), 359–384. [CrossRef]
- Açıksöz, F., & Güdek, B. (2018). Müzik eğitiminde YouTube etkisi: Online piyano dersleri. *Electronic Turkish Studies*, 13(6), 1–22.
- Akyol, H., & Sural, Ü. Ç. (2020). Okuma, okuduğunu anlama ve okuma motivasyonunun geliştirmesi: Bir eylem araştırması. *Eğitim ve Bilim*, 46(205), 69–92. [CrossRef]
- Baltacı, A. (2019). Nitel araştırma süreci: Nitel bir araştırma nasıl yapılır? *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(2), 426–438. [CrossRef]
- Cayari, C. (2018). Connecting music education and virtual performance practices from YouTube. *Music Education Research*, 20(3), 360–376. [CrossRef]
- Clark, R. E., & Salomon, G. (1986). Media in teaching. In M. Wittrock (Ed.), *Handbook of research on teaching* (pp.464–478). Macmillan.
- De Brito Lima, F., Lautert, S. L., & Gomes, A. S. (2021). Contrasting levels of student engagement in blended and non-blended learning scenarios. *Computers and Education*, 172, 1–13. [CrossRef]
- Durak, G., Özkeskin, E. E., & Ataizi, M. (2016). QR codes in education and communication. *Turkish Online Journal of Distance Education*, 17(2), 42–58. [CrossRef]
- Gogova, M., & Koceska, N. (2014). The use of QR codes in education. *A Journal for Information Technology, Education Development and Teaching Methods of Technical and Natural Sciences*, 1, 21–24. <https://core.ac.uk/reader/35339520>
- Goyal, S., Yadav, S., & Mathuria, M. (2016, September). Exploring concept of QR code and its benefits in digital education system. In *International Conference on Advances in Computing, Communications and Informatics* (pp. 1141–1147). IEEE Publications. [CrossRef]
- Güzel, B. B., Çakır, H., & Çelen, Y. (2020). YouTube üzerinden video destekli keman öğretimine ilişkin öğrenci görüşleri. *Bilim Eğitim Sanat ve Teknoloji Dergisi*, 4(1), 31–43. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/847822>
- Jill, M. D., Wang, D., & Mattia, A. (2019). Are instructor generated YouTube videos effective in accounting classes? A study of student performance, engagement, motivation, and perception. *Journal of Accounting Education*, 47, 63–74. [CrossRef]
- Lapitan Jr., L. D., Tiangco, C. E., Sumalinog, D. A. G., Sabarillo, N. S., & Diaz, J. M. (2021). An effective blended online teaching and learning strategy during the COVID-19 pandemic. *Education for Chemical Engineers*, 35, 116–131. [CrossRef]
- Law, C., & So, S. (2010). QR codes in education. *Journal of Educational Technology Development and Exchange*, 3(1), 85–100. <https://aquila.usm.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1011&context=jetde>
- Law, K. M. Y., Geng, S., & Li, T. (2019). Student enrollment, motivation and learning performance in a blended learning environment: The mediating effects of social, teaching, and cognitive presence. *Computers and Education*, 136, 1–12. [CrossRef]
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis*. Sage.
- Müller, F. A., & Wulf, T. (2022). Blended learning environments and learning outcomes: Themediating role of flow experience. *International Journal of Management Education*, 20(3), 1–33. [CrossRef]
- Ng, D. T. K., Ng, E. H. L., & Chu, S. K. W. (2022). Engaging students in creative music making with musical instrument application in an online flipped classroom. *Education and Information Technologies*, 27(1), 45–64. [CrossRef]
- Pallangyo, A. (2012). *A practical guide to action research for literacy educators*. International Reading Association <https://citeseerx.ist.psu.edu/document?repid=rep1&type=pdf&doi=8b69d036c6c7ecd86d9961eed1e0f1a4e704abdd>
- Porter, W. W., Graham, C. R., Spring, K. A., & Welch, K. R. (2014). Blended learning in higher education: Institutional adoption and implementation. *Computers and Education*, 75, 185–195. [CrossRef]
- Rahmaturrizki, M. I., & Sukmayadi, Y. (2021, February). YouTube as audio visual media learning in music education. In *3rd International Conference on Arts and Design Education* (pp. 297–303). [CrossRef]
- Ramsden, A. (2008). *The use of QR codes in Education: A getting started guide for academics* (pp. 1–9). University of Bath. <https://core.ac.uk/doi/ownload/pdf/161910004.pdf>
- Rasheed, R. A., Kamsin, A., & Abdullah, N. A. (2020). Challenges in the online component of blended learning: A systematic review. *Computers and Education*, 144, 1–17. [CrossRef]
- Singh, H., & Reed, C. (2001). A white paper: Achieving success with blended learning. *ASTD state of the industry report*. <http://facilitateadultlearning.pbworks.com/f/blendedlearning.pdf>
- Stockwell, B. R., Stockwell, M. S., Cennamo, M., & Jiang, E. (2015). Blended learning improves science education. *Cell*, 162(5), 933–936. [CrossRef]
- Trabelsi, O., Souissi, M. A., Scharenberg, S., Mrayeh, M., & Gharbi, A. (2022). YouTube as a complementary learning tool in times of COVID-19: Self-reports from sports science students. *Trends in Neuroscience and Education*, 29, 100186. [CrossRef]
- Ünsal, H. (2012). Harmanlanmış öğrenmenin başarı ve motivasyona etkisi. *Türk eğitim Bilimleri Dergisi*, 10(1), 1–27. <https://dergipark.org.tr/en/pub/tebd/issue/26138/275286>
- Vaizman, T. (2022). Teaching musical instruments during COVID-19: Teachers assess struggles, relations with students, and leveraging. *Music Education Research*, 24(2), 152–165. [CrossRef]
- Waldron, J. (2009). Exploring a virtual music community of practice: Informal music learning on the internet. *Journal of Music, Technology and Education*, 2(2), 97–112. [CrossRef]
- Whitaker, J. A., Orman, E. K., & Yarbrough, C. (2014). Characteristics of music education videos posted on YouTube. *Update: Applications of Research in Music Education*, 33(1), 49–56. [CrossRef]
- Yıldırım, A., & Simsek, H. (2016). *Sosyal Bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayınları.